

Nadpracowanie godzin zapewni później dzień wolny

JAKUB OSTALOWSKI

→ **PIOTR WOJCIECHOWSKI**
ADWOKAT, OF COUNSEL
RACZKOWSKI I WSPÓLNICY SP.K.

✎: **Prawo pracy nie gwarantuje wolnego rodzicom, których dzieci rozpoczynają edukację. Jak opiekunowie mogą sobie poradzić w tej sytuacji?**

PIOTR WOJCIECHOWSKI: Powszechne przepisy prawa pracy nie przewidują szczególnych uprawnień dla pracownika w związku z tym,

że jego dziecko rozpoczyna rok szkolny. W szczególności nie można przyjąć, że jest to zdarzenie skutkujące obowiązkiem udzielania urlopu okolicznościowego, tak jak przy narodzinach dziecka czy ślubie pracownika. Prawo pracy zna jednak inne instytucje, które umożliwiają pracownikowi uczestniczenie w uroczystościach szkolnych. Nie ma przeszkód, aby udzielić mu tzw. dnia wolnego na opiekę nad dzieckiem do lat 14, urlopu wypoczynkowego lub umożliwić opuszczenie miejsca pracy w zakresie tzw. wyjść prywatnych. Dni takich udziela się zgodnie z procedurami działającymi u pracodawcy. Przy czym o terminach dwóch dni opieki nad dzieckiem w praktyce

decyduje sam pracownik i korzysta z nich np. wtedy, gdy towarzyszy podopiecznemu w uroczystościach inauguracyjnych naukę.

Jakie formalności musi spełnić rodzic na etacie, aby mieć wolny dzień, gdy chce być z dzieckiem na rozpoczęciu roku szkolnego?

W tym celu składa u pracodawcy odpowiednie wnioski, zazwyczaj na wcześniej przygotowanych formularzach, informując przełożonych o skorzystaniu ze swojego prawa. Pracodawca nie może odmówić takiej prośbie pracownika, ale skorzystanie z takich dni jest dopuszczalne wyłącznie wtedy, gdy pracownik złożył uprzednio odpowiednie oświadczenie do swojej teczki

osobowej o zamiarze realizowania tego uprawnienia. Prawo do dni opieki nad dzieckiem przysługuje wyłącznie jednemu z rodziców, chyba że podzielią się tym przywilejem i każdy z weźmie po jednym dniem.

Pracownik może też wystąpić o urlop na żądanie. Czy musi to zrobić dużo wcześniej?

Nie. Z dostępnych w tym zakresie orzeczeń Sądu Najwyższego wynika, że pracownik powinien uczynić to najpóźniej przed rozpoczęciem dniówki roboczej. Oczywiście gdy zamierza być z dzieckiem w szkole 1 września, nie ma przeszkód, aby poinformował szefa o tym kilka dni wcześniej. Z pewnością będzie to lepiej widziane.

A gdyby chciał skorzystać z tzw. wyjścia w godzinach pracy w sprawach prywatnych, to kiedy powinien je odpracować?

Przepisy o wyjściach prywatnych przewidują, że odpracowanie takiej krótkotrwałej nieobecności nie stanowi pracy w godzinach nadliczbowych. O terminie jej odrobienia decyduje pracownik w porozumieniu z przełożonym. W praktyce zazwyczaj przypada to w przyjętym okresie rozliczeniowym, a wypełniając wniosek o prywatne wyjście, podwładny wskazuje, kiedy zamierza je odpracować. Ważne jest przy tym, aby wymiar odrabianych godzin nie naruszył prawa etatowca

do 11-godzinnego odpoczynku dobowego.

Czy metodą udzielania zatrudnionemu wolnego na uroczystości szkolne córki czy syna może stać się rekompensata wcześniej przepracowanych godzin nadliczbowych?

Tak. Gdy podwładny wykonywał uprzednio pracę w nadgodzinach, jednym ze sposobów rekompensaty jest udzielenie na jego wniosek czasu wolnego za taką aktywność w proporcji: jedna godzina nadliczbowa = jedna godzina czasu wolnego. Nie ma przeszkód, aby szef dał czas wolny w dniu, kiedy dziecko pracownika rozpoczyna naukę w szkole. ©©

—rozmawiała Grażyna Ordak